

TTÜ soojustehnika instituudi teadur Ülo Kask annab nõu, kuidas hooneid kütta.

Mida võiksid ja peaksid inimesed kütmisel arvesse võtma?

Kaugküttega hoonetes elavad inimesed peaksid oma kodud mugavalt soojaks saama ilma ise midagi ette võtmata. Seda muidugi juhul, kui elamu on soojapidav ja kaasaegse automatiseeritud keskküttesüsteemiga. Kui seda pole, siis tuleb vahel ka külma tuba kannatada või püüda elamu soojussõlmes küttegaafikut muuta. Vahel see annab tulemusi, kuid alati mitte. Soojussõlme seadmeid peaksid reguleerima aga ainult selleks volitatud ja asjatundjad inimesed. Kõige kindlam viis kaugküttega majades vajalik sisekliima ja madalad küttekulud saavutada, on maja terviklikult renoveerida. Kui seda pole veel tehtud võiks lähiajal hakata sellele mõtlema, sest järgmistel aastatel võivad samuti külmad talveilmad saabuda.

Ahiküttega korterites ja eramutes on kütmine elaniku enda teha, aga tegema peab seda mõistlikult. Mida tuleks silmas pidada:

– Iga kütteperioodi eel (hiljemalt oktoobris, aga veel parem mais-juunis) peaks laskma korstnapühkijal korstnat pühkida ja küttekolded üle kontrollida. Pole harvad juhtumid, kus korstnas süttib sinna sadestunud tahm ja pigi või lagunevad ahjud keset talve.

– Varuda aegsasti kuivi küttepuid (piisab nn õhukuivusest, suhteline niiskus alla 25%), või muud kvaliteetset ahjus põletamiseks sobivat kütust. Märgade puudega kütmine rikub ahju, suitsukäigud ja korstna ühe hooajaga. Mitte mingil juhul ei tohi kodustes küttekolletes (ahjud, pliidid, kaminad, kerisahjud jms) põletada põlevjäätmel, v.a keemiavabad (lakid, värvid, immutusvahendid) puitjäätmel. Süütamiseks tuleks eelistada kasetohtu, peeni kuivi pilpaid, süütepalasid või puhast paberit. Rohke paberi ja papi

kasutamine süütamiseks ja selle põletamine võib tekitada ummistusi lõõrides ja suitsukäikudes ning trükivärvi põlemisel eraldub kahjulike heitmeid.

– Igale küttekoldele vastab sobiv kogus põletusmaterjali (keskmistes Eestis olevates koduahjudes võib korraga panna 10-15 kg puid koldesse). Küttekollet ei tohi liiga täis laduda, sest nt puitkütused on pikaleegilised ja need vajavad piisavat ruumi täielikuks põlemiseks ja teiseks ei tohi järjest liiga kaua kütta. Kui tuba jääb ühe kütmisega jahedaks, tuleks kütta kaks korda päevas, kuid küttekordade vahe peaks olema vähemalt 10-12 tundi.

– Kütteseadmete kütmisel tuleb jälgida, et põletusmaterjal saaks piisaval hulgal õhku. Nt 1 kg puude põlemisel kasutatakse umbes 10 m³ õhku. Tuleb kindlustada sellise koguse õhu juurdepääs küttekoldesse. Kui elamu on väga õhutihedaks tehtud, peab see kogus õhku sisse pääsema õhutusavade või avatud akna kaudu.

– Puhastada küttekolded peale iga kütmist tuhast. Kui kütteseadmetel on nn tuhakastid tuleb neid tühjendada vastavalt vajadusele. Liigne tuhk tuhakastis ei võimalda vajalik koguses restialust õhku koldesse juhtida.

– Jälgida tuleohutuse reegleid ja hoida lapsed kuumadest pindadest eemal.

Millised on tavalisemad ohud ülekütmisel?

Mõistlik oleks kütta nii, et ruumide siseõhu temperatuur ei ületaks 23° C, sest liiga kõrge õhutemperatuur teeb uimaseks, alaneb töövõime, eritub kahjulikke aure (kodudes on palju sünteetilisi materjale) ja kulub rohkem raha küttele.

Kütteseadmete ülekütmisel satub ohtu nende konstruktsioonimaterjal (nt ahjudesse võivad tekkida praod), mille eluiga sagedase ülekütmise tagajärjel võib kordades lüheneda.

Miks on alakütmine halb?

Alakütmise esmane puudus on see, et inimestel on neis ruumides jahe ja ebamugav olla. Varjatam on asjaolu, et selliste ruumide seintes võib tekkida kastepunkt (eriti renoveerimata ja ebapiisava soojustusega hoonetes), mille juures õhus olev veeaur kondenseerub. Tagajärjeks võib olla puitkonstruktsioonide aeglane mädanemine, metallkonstruktsioonide korrodeerumine ja nähtava ilminguna hallitus. Viimane on paljude tervisehädade põhjustaja.

Ülo Kask,

TTÜ soojustehnika instituudi teadur

(<https://ws.lib.ttu.ee/publikatsioonid/Publ/Item/beca9ea1-94cb-472e-8186-cff7118de205>)